

Spominek za presvitlega nadvojvoda Joana.

Povabilo vsem družbenikom kranjske kmetijske družbe.

Odbor znanstvenih in obecnokoristnih družb v Gradcu je sklenil, v hvaležni spomin nadvojvoda Joana, ki je bil dobronik ljudstvu, skerbni oče kmetijstvu in obertnijstvu, varh ved in umetnost, iz bron in kamna spominek v Gradcu postaviti.

Terdno prepričani, da tudi vsak ud kranjske kmetijske družbe bo rad v versto tistih stopil, ki bodo napravili nepozabljivemu gospodu spominek, prosimo glavni odbor slavne družbe, naj to naše povabilo okliče po celi deželi, sprejme vse doneske, ki jih bojo častitelji rajnega nadvojvoda v ta namen darovali in jih pošlje z imeni darovavcev vred podpisnemu odboru, da se bojo v vedni spominek zapisali v urbar tega spominka.

V Gradcu 14. junija 1860.

Za odbor Joanovega spominka

baron Mandel,
prof. Schreiner.

Tako se v bistvenem zapopadku glasi povabilo, ki ga je kmetijska družba te dni iz Gradca prejela.

Glavni odbor kranjske družbe si je svest, da na grobu ljudomilega nadvojvoda Joana, ki je bil naši družbi s toliko ljubeznijo udan, ne potrebuje veliko besed, da bi svoje častite družbenike še le unel za udeležbo omenjene slavne naprave. Dosti menda je, ako jim le povemo, da se nabirajo ti doneski.

Da pa se tistim gospodom po deželi, katerim je morebiti bolj pri roki svoj donesek izročiti gosp. predstojnikom kmetijskih podružnic, odrajtvalo doneskov polajša, prosi podpisani odbor prečastite gospode predstojnike kmetijskih podružnic, naj blagovolijo nabirati po svoji okrajni majhne ali velike darove — vsi bojo z veseljem sprejeti — in jih z imeni darovavcev vred konec prve polovice tega mesca poslati v Ljubljano kmetijski družbi.

Odbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani 1. dan julija 1860.

Kmetijska družba in pa duhovšina na Bavarskem. *)

Veliko škofijstvo monakovsko in frižinško priporoča v pismu, ki ga je poslalo tehantom in fajmoštrom svoje škofije, naj se marljivo udeleževajo kmetijske družbe bavarske, tako-le:

„Že z razpisom od 30. marca 1841 (Generale Nr. 304) je bilo duhovšini škofije monakovske na serce položeno, naj podpira družbo kmetijsko na vso moč; razloženo je bilo tudi v tem pismu, zakaj da je želeli, da pospešuje namene te družbe“.

„Ker je presvitli kralj sedaj tej družbi še večjo oblast dal in ji je tudi dnarno pomoč iz državne kase zagotovil, pričakuje višje duhovno pastirstvo, da bo duhovšina po kmetih tudi po vsi svoji moči podpirala prizadevanje družbe kmetijske.“

Veliko pomaga kmetijstvu cele dežele, ako duhovni razširjajo dobre poduke v kmetijstvu, pa tudi sami obdelujejo svoje zemljiša tako, da je njih umno gospodarstvo celi fari v izgled. Vsak duhoven bo pa to gotovo toliko raje storil, ker si more svest biti, da mu bojo njegovi farani za to hvaležni in da bojo večje zaupanje do njega imeli v vseh rečeh. Pa tudi pri deželnih oblastnijah si bo večjo veljavo pridobil.

Zbori kmetijskih podružnic pa verh tega naklanjajo fajmoštrom najlepšo priložnost, zvediti ne le obilo kmetijskih skušinj v svoj lastni prid, temuč tudi odkriti marsikako napako ali pogrešek kmetijske družbe“.

*) Iz poslednjega lista „des landw. Vereines in Baiern“.

Svobodi.

Ko rosa mlad sem ležal
V zibeli prve dni,
Lovil veselje zlato
Z veselimi očmi;
Svetá še nesem umel
Na nedrih matere;
Nedolžnemu so ure
Smehljaje vñajale!
Ti krasna, svitla deva,
Ti rajska tičica!
Ti si mi priletela,
Z menój se radvala;
Al jaz te nesem čutil.
Ne stisnil na sercé;
Oh, nesem ti poljubil,
Ko materi rokó!

Po travnicih sem tékal,
Nabiral sem cvetic,
Užíval mirno radost
Sred pevajočih tíc;
Vsa zemlja mi je bila
Zelenopisan pert;
Življenje se mi zdelo
Je cvetnih rožic vert!
Ti krasna, svitla deva,
Ti blaga tičica!
Letála si krog mene,
Zvestó me várvala!
Čutiti sem začenal
Ti čarodejno moč;
Spoznal te vendar nesem,
Pod lipo igrajoč!

Mladeneč cvetne dobe
Premišljeval sem svet,
Za dom in za pravico
In za človeštvo vnet;
Kipelo je sercé mi,
Živéle so roké;
Vozilo se mi solnce
Vedró je čez goré!
Ti krasna, svitla deva,
Nebeška tičica!
Perút si mi dajala,
Od tal me dvigala;
Ti up si mi budila,
Odpirala nebó;
Al preden va-nje stopim,
Zbežala si v megló!

Al zdaj, odkar možak sem,
Dokaj dežel in mest,
Po tebi zdihovaje,
Prehobil sem in cest.
Zastonj so moji trudi,
Ne najdem te nič več,
In to me je ranilo,
Ko otrováni meč!
Oj krasna svitla deva,
Ti svéta boginja!
Čeravno te ne vidim,
Pa nisva ločena.
Ker v sercu tebe slišim,
Da mi šeptaš ljubó:
„Podala ti pred smertjo
Še enkrat bom rokó!“
Miroslav.

Ogled po svetu.

John Bul.

Po Irving-u spisal Lovro Primčkov.

Angleži so pravi mojstri v napravljanji bistroumnih burk (karikatur) in v znajdbi smešnih (šaljivih) imen in primkov. Po ti poti se ne delajo norca le iz posamnih ljudi, temuč iz celih narodov, pa tudi sami sebi ne prizanašajo. Očitno znamenje posebne šaljivosti Angležev in njihove posebne ljubezni do vsega terdega, rekel bi, prostega in sirovega, smešnega in zabavljivega, je to, da so potelotvorili svoje narodne posebnosti v podobi čverstega, dobro rejenega, čokljatega starca s trivoglatim klubkom, rudečimopersnikom (lajbeljcom), jerhastimi hlačami in močno hrastovo gorjačo. Pod podobo tega korenjaka imajo posebno veselje, zasmehovati svoje in druge slabosti, in nobena stvar se ni vrnila duhu angležkega ljudstva tako, kakor ta izmišljena podoba, katero imenujejo John Bul (izgovarjaj po angleško Džon Bul), to je, po naše Janez Vol.

Ker imajo Angleži to podobo od starodavnih časov zmiraj pred očmi, je morebiti to pripomoglo, da je narod se nji upodobil, in da je resnično postalo, kar je bilo od početka le bolj iz domišljije zajeto in posneto. Ljudstvo se lahko nauzame vlastitosti, ktere se mu vedno pripisujejo. Prosti Anglež je vès prešinjen tiste stvari, katero si domišlja pod podobo John Bula, in se trudi doseči karikatur, katero ima neprenehoma pred očmi. In tako je k nesreči še tako deleč prišlo, da včasih ta hvalisani bulizem za izgovor njih predsodkov in neotesanosti veljá, in to se zapazi posebno pri tistih zemljakih in domačinih, ki niso nikdar zapustili rojstnega kraja svojega. Kadar je kdo v svojem govorjenji nekoliko sirov, neomikan, ali če kakošno nedopadljivo resnico pové, precej pristavi, da je John Bul, ki svoje mnenje pové vsakrat naravnost. Če ga zgrabi nepristočno jeza zavolj kakošne malenkosti, berž dostavi, da je John Bul jadrliiv stavec, da pa njegova jeza precej mine. Ako pokaže malo okusa in sposobnosti za ptujo izobraženost, valje Boga zahvali za svojo nevednost — on